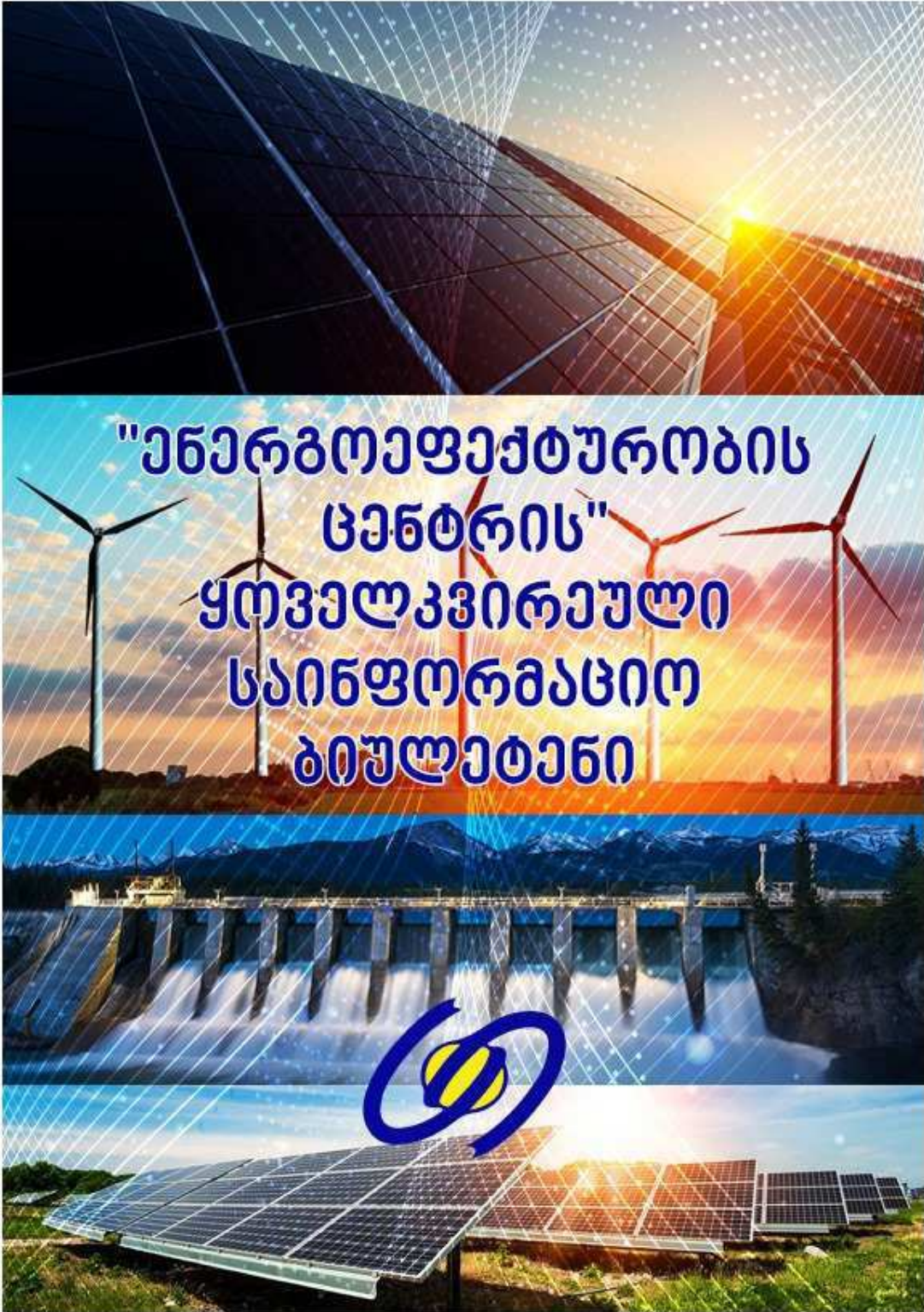

"ჩვენს ქვეყანას ევროპული გამოცდილება, მეცნიერება და განათლება სჭირდება. ეს უნდა იყოს მისი თოფ- იარაღი"

ილია ჭავჭავაძე

რამდენადაც ევროინტეგრაცია პროცესია და არა მომენტი, ჩვენთვის სრულიად მიუღებელია ამ პროცესის შეჩერება, რადგან ნებისმიერი პროცესის შეჩერება, მიზნის მიღწევას იმაზე გაცილებით ხანგრძლივი ვადით გადადებებს (და ხშირად შეწყვეტასაც) იწვევს, ვიდრე თავად პროცესის შეფერხების პერიოდია.

ენერგოეფექტურობის ცენტრი საქართველო 1999 წლის შემდეგ, დღიდან მისი დაარსებისა, ცდილობს ევროპული გამოცდილების საფუძველზე, ჩვენს ქვეყანაში მდგრადი ენერგეტიკის განვითარების პრინციპების დანერგვას შეუწყოს ხელი და დღესაც არ ვაპირებთ ამ მისიის შეცვლას.

**"ენერგოეფექტურობის
ცენტრის"
ყოველკვირეული
საინფორმაციო
ბიულეტენი**

N 20, 2025

სარჩევი

ნავთობი და გაზი.....	4
აშშ თურქმენული გაზის საქართველოზე გამავალი მილსადენით ევროპისთვის მიწოდებას დააფინანსებს - „ასეთი პროექტებისთვის თანხა გამოიყოფა“	4
„ეს ისტორიული ამბავია“ - თურქეთმა შავ ზღვაში 30 მლრდ დოლარის ბუნებრივი აირი აღმოაჩინა.....	5
ელექტროენერგეტიკა	6
მტკვარზე კიდევ ორი "ქვიშხეთი ჰესი 1" და "ქვიშხეთი ჰესი 2" აშენდება	6
ლენტეხში, "ჰაიდრო ინვესტ ჯი ეი" 22.4 მგვტ-იანი ჰესის აშენებას გეგმავს - ინვესტიცია \$35 მილიონია	7
განახლებადი ენერჯია და ენერგოეფექტურობა	7
თურქული Eksim Holding-ი მარნეულში 50-მეგავატიანი მზის ელექტროსადგურის მშენებლობას გეგმავს.....	7
ევროკავშირის ელექტროქსელის განახლებას ტრილიონიანი ინვესტიცია სჭირდება, რათა ესპანეთის მსგავსი შემთხვევა გამოირიცხოს - Reuters.....	8
კლიმატის ცვლილება	9
მწვანე ოქრო: რატომ არის ზღვის ბალახი კლიმატის ფარული გმირი.....	9
ანტარქტიდიდან ახლახან დავბრუნდი: კლიმატის ცვლილება არ არის შორეული პრობლემა - ის უკვე აქ არის და ძლიერ გვემუქრება.....	10
ღონისძიებები	10

ნავთობი და გაზი

აშშ თურქმენული გაზის საქართველოზე გამავალი მილსადენით ევროპისთვის მიწოდებას დააფინანსებს - „ასეთი პროექტებისთვის თანხა გამოიყოფა“

აშშ თურქმენეთიდან აზერბაიჯანის გავლით ევროპაში გაზსადენის მშენებლობის პროექტს მხარს უჭერს - ამის შესახებ აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა, მარკო რუბიომ სენატის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის წინაშე გამოსვლისას სენატორ სტივ დეინსის კითხვის საპასუხოდ განაცხადა, რასაც Report ავრცელებს.

კერძოდ, სენატორმა დეისმა იკითხა, თუ როგორ უყურებს ვაშინგტონი ევროპაში თურქმენული გაზის აზერბაიჯანის გავლით ტრანსპორტირებისთვის ტრანსკასპიური გაზსადენის მშენებლობის შესაძლებლობას იმის გათვალისწინებით, რომ თურქმენეთი რუსეთით, ჩინეთითა და ირანით არის გარშემორტყმული.

რუბიომ სენატორს უპასუხა, რომ შეერთებული შტატები ამ პროექტს დადებითად უყურებს, განსაკუთრებით მსოფლიოში ენერგეტიკული უსაფრთხოების ამჟამინდელი მდგომარეობის კონტექსტში.

მან, ასევე, დასძინა, რომ პრეზიდენტ ტრამპის ადმინისტრაციის მიერ უცხოური დახმარების შემცირების მიუხედავად, ასეთი პროექტებისთვის თანხა საელჩოებისა და რეგიონული ოფისების მეშვეობით კვლავ გამოიყოფა.

პროექტის მიხედვით, თურქმენეთის გალკინიშის საბადოდან ევროპულ ბაზარს 30 მლრდ კუბური მეტრის თურქმენული გაზი ყოველწლიურად, მინიმუმ, 30 წლის განმავლობაში უნდა მიეწოდოს.

თავად თურქმენეთი ბუნებრივი აირის ევროპის ქვეყნებში ექსპორტისთვის მზად არის. ამის შესახებ მარტში, ქვეყნის ყოფილმა პრეზიდენტმა და ხალკ მასლაჰათის (სახალხო საბჭოს) ამჟამინდელმა თავმჯდომარე გურბანგული ბერდიმუჰამედოვმა Euronews-თან ინტერვიუს დროს განაცხადა. მან ექსპორტის ერთ-ერთ შესაძლო ვარიანტად საქართველოზე გამავალი ტრანსკასპიური მარშრუტი დაასახელა.

ბერდიმუჰამედოვი 2024 წლის მარტშიც აცხადებდა, რომ თურქეთისა და ევროპისთვის თურქმენული გაზის მიწოდებას აპირებდა, ხოლო შესაძლო მარშრუტებად ასახელებდა კასპიის ზღვა-აზერბაიჯან-საქართველოს მარშრუტს ევროპის გაზსადენების სისტემით შემდგომი ტრანსპორტირებით.

ასევე, 2023 წელს, ჯერ კიდევ პრეზიდენტობის დროს ბერდიმუჰამედოვი ამბობდა, რომ გალკინიშის საბადო მსოფლიოში ერთ-ერთი უდიდესია, რომელიც თურქმენულ ბუნებრივ აირზე საერთაშორისო მოთხოვნის ზრდაში მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს. ის ტრანსკასპიურ გაზსადენს თურქმენული გაზის ევროპის ქვეყნებში ექსპორტისთვის მაშინაც პერსპექტიულ მეგაპროექტად ასახელებდა.

შემაფერხებელი ფაქტორი მხოლოდ ოფიციალური ბაქოს პოზიციას, რომელიც ევროპულ ბაზარზე თურქმენული გაზის შესვლას აზერბაიჯანულ რესურსებთან კონკურენციად აფასებს და თურქმენეთთან კასპიის ზღვის ფსკერის დელიმიტაციას აჭიანურებს.

2023 წლის ივლისის ბოლოს თურქმენეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ მორიგი განცხადება გაავრცელა და აზერბაიჯანისგან კასპიის ზღვის ფსკერის დელიმიტაცია მოითხოვა. უწყება აცხადებდა, რომ თურქმენეთი მზად არის, ევროკავშირისთვის გაზის მისაწოდებლად კასპიის ზღვის ფსკერზე ტრანსკასპიური გაზსადენის მშენებლობა დაიწყოს, რის შემაფერხებელ ფაქტორებსაც ვერ ხედავს.

ტრანსკასპიური გაზსადენი თურქმენეთს შესაძლებლობას მისცემს, ევროპას გაზი რუსეთის გვერდის ავლით, კერძოდ, აზერბაიჯანის, საქართველოსა და თურქეთის ტერიტორიით მიაწოდოს. თურქმენეთის საგარეო უწყება ღიად აცხადებს, რომ ქვეყანა ამ იდეას არა მხოლოდ ეკონომიკურად და კომერციულად მომგებიან პროექტად განიხილავს, არამედ ენერგეტიკული ნაკადების დივერსიფიკაციის მნიშვნელოვან ნაწილად მიიჩნევს.

ჯერჯერობით დასავლეთისთვის თურქმენული გაზის მიწოდების ერთადერთი გზა ყაზახეთისა და რუსეთის ტერიტორიაზე არსებული სატრანზიტო მილსადენებია.

წყარო: bfm.ge - <https://bit.ly/4kuV1oh>

„ეს ისტორიული ამბავია“ - თურქეთმა შავ ზღვაში 30 მლრდ დოლარის ბუნებრივი აირი აღმოაჩინა

თურქეთმა შავი ზღვის Goktepe-3-ის სახელწოდების ჭაბურღილში 30 მლრდ აშშ დოლარის ღირებულების ბუნებრივი აირი აღმოაჩინა. ამის შესახებ ქვეყნის ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრმა განაცხადა.

ალფარსლან ბაირაქტარის თქმით, ჭაბურღილში 75 მლრდ კუბური მეტრი ბუნებრივი აირის მარაგია, რაც საკმარისია იმისთვის, რომ თურქეთის ყველა ოჯახი გაზით 3.5 წლის განმავლობაში სრულად უზრუნველყოს.

„ჩვენ კიდევ უფრო მეტი ბუნებრივი აირის აღმოჩენა და წარმოება გვჭირდება. ღმერთს მაღლობა, რომ Goktepe-3-ის ჭაბურღილში ტესტები წარმატებით დასრულდა. ალბანეთში წასვლამდე პრეზიდენტს ვაცნობე, რომ 75 მლრდ კუბური მეტრი გაზის მარაგი აღმოვაჩინეთ, რაც 30 მლრდ დოლარის ღირებულების რესურსია. შეგვიძლია, თურქეთის ყველა ოჯახი გაზით მომდევნო 3.5 წლის განმავლობაში უზრუნველვეყოთ. თურქეთის ისტორიაში ეს დიდი ამბავია“, - აცხადებს თურქეთის ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრი, ალფარსლან ბაირაქტარი.

თურქეთის მიერ შავ ზღვაში ჩატარებული სამუშაოები დაახლოებით 2 150 მეტრის სიღრმეზე მიმდინარეობდა.

წყარო: bpn.ge - <https://bit.ly/3Z3W1a1>

ელექტროენერგეტიკა

მტკვარზე კიდევ ორი "ქვიშხეთი ჰესი 1" და "ქვიშხეთი ჰესი 2" აშენდება

ხაშურის მუნიციპალიტეტში მდინარე მტკვარზე კიდევ ორი ჰიდროელექტროსადგურის - "ქვიშხეთი ჰესი 1"-ის და "ქვიშხეთი ჰესი 2"-ის მშენებლობა იგეგმება. ამის შესახებ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტისთვის წარდგენილი სკოპინგის ანგარიშიდან ხდება ცნობილი. პროექტს შპს "ენ-სი 2022" ახორციელებს.

ორივე ჰესი კალაპოტური ჰესების კატეგორიას განეკუთვნება და თითოეულის საპროექტო დადგმული სიმძლავრე 14.5 მეგავატ საათია. სადგურების წლიური გამომუშავება 55-55 მილიონი კილოვატ საათი იქნება. ორივე ჰესს ექნება თევზსავალი.

"პროექტის მიხედვით, ქვიშხეთი ჰესის პირველი საფეხურის ქვიშხეთი 1-ის ზედა ბიეფში შექმნილი წყალსაცავის ნორმალური შეტბორვის დონეზე (711 მ ზღვის დონიდან) წყლის სარკის ზედაპირის ფართობი იქნება 32 ჰა, ქვიშხეთი 2-ის შემთხვევაში (698 მ ზღვის დონიდან) შეადგენს 34 ჰა-ს," - ნათქვამია წარდგენილ დოკუმენტაციაში.

ამასთან, კომპანია „ენ-სი 2022“ მდინარე მტკვარზე კიდევ ექვსი ჰესის მშენებლობას გეგმავს:

- ურბნისი ჰესი - 19.3 მეგავატის სიმძლავრის;
- გრაკალი ჰესი - 17 მეგავატის სიმძლავრის;
- ოსიაური ჰესი - 14.2 მეგავატის სიმძლავრის;
- კასპი ჰესი - 22.4 მეგავატის სიმძლავრის;
- ქსანი ჰესი 1 - 18.3 მეგავატის სიმძლავრის;
- ქსანი ჰესი 2 - 19.4 მეგავატის სიმძლავრის.

შესაბამისად, როგორც ურბნისი ჰესის, ასევე დანარჩენი ხუთი ჰიდროელექტროსადგურის ჯამური სიმძლავრე 138.5 მეგავატი იქნება.

ცნობისთვის, ბიზნეს რეესტრის თანახმად, კომპანია "ენ-სი 2022" 2022 წელს დაფუძნდა, მისი დირექტორია გოჩა მუსელიანი, რომელიც ამავდროულად კომპანია "იმერ ენერჯი კაპიტალის" დირექტორიცაა. აღნიშნული კომპანია იმერეთში, თერჯოლის მუნიციპალიტეტში მდინარე ძვერულაზე ძვერა ჰესების კასკადის მშენებლობას გეგმავს. როგორც "ენ-სი 2022"-ის, ასევე "იმერ ენერჯი კაპიტალის" მფლობელი ბიზნესმენი კოკა კოკოლაშვილია. სტუდია მონიტორისა და OCCRP-ის ჟურნალისტური გამოძიების თანახმად, კოკოლაშვილი ქვეყანაში სულ 29 ახალი ჰესის მშენებლობას გეგმავს, ამასთან ის უჩა მამაცაშვილის ოჯახის წევრი, კერძოდ კი, მისი ცოლის ძმაა.

წყარო: bm.ge - <https://bit.ly/4kf9VPh>

ლენტეხში, "ჰაიდრო ინვესტ ჯი ეი" 22.4 მგვტ-იანი ჰესის აშენებას გეგმავს - ინვესტიცია \$35 მილიონია

კომპანია „ჰაიდრო ინვესტ ჯი ეი“ ლენტეხის მუნიციპალიტეტში ჰიდროელექტროსადგური „ცხენისწყალი 1 ჰესი“ უნდა ააშენოს. ინვესტიცია 35 მლნ დოლარია. ამის შესახებ BM.GE-ის კომპანიის დირექტორმა გიორგი მარგებაძემ განუცხადა.

საქმე ის არის, რომ ჰესის ასაშენებლად ჰიდროელექტროსადგური „ცხენისწყალი 1 ჰესის“ ასაშენებლად „ჰაიდრო ინვესტ ჯი ეის“ ლენტეხის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ჩიხარეშში 49-წლიანი აღნაგობის უფლებით 14 054 მ²-ის არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი გადასცა. მთავრობის გადაწყვეტილება 14 მაისით დათარიღებულ 817-ე განკარგულებაშია გაწერილი. დოკუმენტის მიხედვით, კომპანიამ სახელმწიფო ქონების გადაცემისთვის ყოველწლიურად ბიუჯეტში 10 129 ლარი უნდა შეიტანოს.

დოკუმენტში ასევე წერია, რომ საქართველოს მთავრობას, სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა და შპს ჰაიდრო ინვესტ ჯი ეის შორის ხელშეკრულება „ცხენისწყალი 1 ჰესის“ აშენებისა და ექსპლუატაციაში მიღების მიზნით 2024 წლის 23 სექტემბერს გაფორმდა.

როგორც BM.GE-სთან საუბრისას „ჰაიდრო ინვესტ ჯი ეის“ დირექტორი გიორგი მარგებაძე აცხადებს, ჰესის მშენებლობის დაწყება აგვისტოში იგეგმება, პროექტის შესრულების ვადა კი დაახლოებით 1.5 წელია, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჰესი მშენებლობა 2027 წლისთვის უნდა დასრულდეს.

„პროექტის ჯამური ინვესტიცია 35 მლნ დოლარია. მისი დადგმული სიმძლავრე 22.4 მგვტ-ია და წელიწადში 100 მლნ კვტ/სთ-ის გამომუშავება იქნება შესაძლებელი“, - აღნიშნა გიორგი მარგებაძე.

ცნობისთვის, კომპანია „ჰაიდრო ინვესტ ჯი ეი“ 2021 წელს რეგისტრირებული კომპანიაა, რომლის 50%-იან წილს შპს „ჰაიდრო ინვესტი“ ფლობს. ამ კომპანიაში კი მაჟორიტარულ 50%-იანი წილის მფლობელი ბიზნესმენი ხვიჩა მაქაცარიაა. რაც შეეხება კომპანია „ჰაიდრო ინვესტ ჯი ეის“ სხვა 3 აქციონერს, ისინი სომხეთის მოქალაქეები არიან. აქედან 17%-ის მფლობელი კარენ ჰარუტინიანი, ასევე 17% არა დარბინიანი და 16%-ს კი აიკ დარბინიანი ფლობენ.

წყარო: bm.ge - <https://bit.ly/3ZApFDX>

განახლებადი ენერჯია და ენერგოეფექტურობა

თურქული Eksim Holding-ი მარნეულში 50-მეგავატიანი მზის ელექტროსადგურის მშენებლობას გეგმავს

თურქეთის Eksim Holding-ი საქართველოში, მზის ელექტროსადგურის მშენებლობას გეგმავს. კომპანიის შვილობილმა "ბრაით ენერჯიმ" გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესაბამისი

დოკუმენტაცია გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტს ნებართვის მისაღებად უკვე წარუდგინა.

მზის ელექტროსადგური მარნეულის მუნიციპალიტეტის სოფელ ალგეთის ტერიტორიაზე უნდა განთავსდეს და ის 62.2 ჰექტარ მიწის ფართობს დაიკავებს. განხორციელების შემთხვევაში ეს ქვეყნის უმსხვილესი მზის ელექტროსადგური იქნება.

"სამშენებლო სამუშაოების ხანგრძლივობა იქნება დაახლოებით 5-6 თვე. სამშენებლო ეტაპზე დასაქმდება 50-60 ადამიანი, რომელთაგან ადგილობრივების წილი დაახლოებით 70 პროცენტი იქნება," - ნათქვამია პროექტის აღწერაში.

ამასთანავე, კომპანია Eksim Holding-ი საქართველოში გეგმავს ქვეყანაში უმსხვილესი ქარის ელექტროსადგურის პროექტის განხორციელებასაც. პროექტი ითვალისწინებს ზესტაფონის, გორის და თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტებში საერთო ჯამში 280 მეგავატის სიმძლავრის ქარის ელექტროსადგურების მშენებლობას.

ცნობისთვის, Eksim Holding-ი საქართველოს ენერჯეტიკის სისტემაში ინვესტიციებს 2007 წლიდან ახორციელებს. კომპანიის შვილობილი "აჭარ ენერჯი 2007" 2017 წლიდან ახორციელებს 47.5 მეგავატის სიმძლავრის ხელვაჩაური ჰესი 1-ის ოპერირებას, 2018 წლიდან კი კომპანია 51.2 მეგავატის სიმძლავრის "კირნათი ჰესს" მართავს.

წყარო: bm.ge - <https://bit.ly/4ms18Lb>

ევროკავშირის ელექტროქსელის განახლებას ტრილიონიანი ინვესტიცია სჭირდება, რათა ესპანეთის მსგავსი შემთხვევა გამოირიგოს - Reuters

"ევროპის მოძველებული ენერჯინფრასტრუქტურის განახლებას და ენერჯის საწყობების აშენებას ტრილიონობით დოლარის ინვესტიცია დასჭირდება, რათა ფეხი აუწყოს მწვანე ენერჯის გენერაციასა და მზარდ მოთხოვნას და თავიდან აირიდოს ენერგოკრიზისი", - ამის შესახებ Reuters-ი დარგის ექსპერტებზე დაყრდნობით წერს.

საქმე ისაა, რომ გასულ კვირას ესპანეთსა და პორტუგალიაში 12-საათიანი უშუქობა ევროპის ისტორიაში ყველაზე მწვავე ენერგოკრიზისად შეფასდა. მიუხედავად იმისა, რომ უშუქობის მიზეზს გამოძიება ამ დრომდე ადგენს, ინდუსტრიის წარმომადგენლები თანხმდებიან, რომ ინფრასტრუქტურული ინვესტიცია კრიტიკულად მნიშვნელოვანია. ესპანეთის ელექტროგამანაწილებელი კომპანია Red Electra აცხადებს, რომ ესპანეთში მასობრივი უშუქობა, სავარაუდოდ, ქსელში მომხდარმა ორმა სხვადასხვა ინციდენტმა გამოიწვია.

"უშუქობა გამოფხიზლების ზარი იყო. აჩვენა, რომ ევროპის ელექტროქსელის მოდერნიზება და განმტკიცება სასწრაფო და გარდაუვალია" - განაცხადა ევროპის ელექტროენერჯის ინდუსტრიის ასოციაციის გენერალურმა მდივანმა Reuters-თან.

ევროკავშირის ელექტროქსელის ძირითადი ნაწილი გასულ საუკუნეში მოეწყო. ხაზების ნახევარი 40 წელზე მეტს ითვლის. მწვანე ენერჯიაზე, მონაცემთა ცენტრებსა და

ელექტრომობილებზე მზარდი მოთხოვნა კი გაუმჯობესებულ ქსელს საჭიროებს, რომელიც ასევე დაცული იქნება კიბერთავდასხმისგან.

2010 წლის შემდეგ განახლებად ენერჯიაში გლობალური ინვესტიცია თითქმის გაორმაგდა, ქსელის შესაცვლელად კი ეს ინვესტიცია წელიწადში \$300 მილიარდს აღწევს. როგორც ენერჯეტიკის საერთაშორისო სააგენტოში აცხადებენ, ეს ინვესტიცია 2030 წლამდე უნდა გაორმაგდეს და წელიწადში \$600 მილიარდს მიაღწიოს იმისთვის, რომ დაძველებული ინფრასტრუქტურა შერემონტდეს და განახლდეს.

ქარისა და მზის პროექტების მშენებლობა შედარებით უფრო სწრაფი ტემპებით მიმდინარეობს, ვიდრე - ელექტროქსელის, რამაც, შესაძლოა, ათწლეულზე მეტი წაიღოს. შესაბამისად, პრობლემის ნაწილი, ვადებთან ერთად, მაღალი ხარჯები და კომპლექსურობაა, რაც დიდ ტერიტორიაზე ქსელის განახლებას ახლავს თან.

ევროკომისიის გამოთვლებით, ევროპას 2050 წლამდე ქსელის განახლებისთვის \$2.3 ტრილიონამდე ინვესტიცია დასჭირდება. გასულ წელს ევროპულმა კომპანიებმა ამ მიზნით 80 მილიარდი ევროს ინვესტიცია გამოჰყვეს, რაც გასული წლების 50-70-მილიარდიანი ინვესტიციის ფონზე, გაზრდილი მაჩვენებელია, თუმცა ანალიტიკოსები მიიჩნევენ, რომ საჭიროა, ბიზნესის კონტრიბუცია 100 მილიარდამდე გაიზარდოს.

წყარო: bm.ge - <https://bit.ly/4mPb0PB>

კლიმატის ცვლილება

მწვანე ოქრო: რატომ არის ზღვის ბალახი კლიმატის ფარული გმირი

ტყეების, ნიადაგისა და ჭაობების გარდა, ოკეანის ზედაპირის ქვეშ იმალება ნახშირბადის კიდევ ერთი ძლიერი ბუნებრივი შთამნთქმელი, რომელიც ძალიან მნიშვნელოვანი კლიმატის ცვლილებასთან საბრძოლველად: ზღვის ბალახი.

ახალი კვლევის თანახმად, ამ წყალქვეშა მდელოების დაკარგვამ, რომელიც ასევე ცნობილია როგორც ლურჯი ნახშირბადი, შეიძლება შეაფერხოს კლიმატის ცვლილებასთან ბრძოლის ძალისხმევა, როგორც ფინანსური, ასევე გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით.

მაშ, რა არის ზუსტად ეს ზღვის მცენარეულობა და კიდევ რა აღმოაჩინა კვლევამ?

რა არის ზღვის ბალახი და სად გვხვდება ის?

ჟურნალ Nature Communications-ში Conservation International-თან თანამშრომლობით გამოქვეყნებული კვლევის თანახმად, ზღვის ბალახი ყვავილოვანი წყალმცენარის სახეობაა, რომელიც გვხვდება ყველა კონტინენტის არაღრმა სანაპირო წყლებში, ანტარქტიდის გარდა.

ზღვის ბალახის განადგურებამ შესაძლოა შეაფერხოს ემისიებთან ბრძოლის პროგრესი, რაც იწვევს პლანეტის დათბობას და მილიარდობით დოლარის ზიანი მიაყენოს გარემოს.

წყარო: context.news - <https://bit.ly/4duLPxg>

ანტარქტიდიდან ახლახან დავბრუნდი: კლიმატის ცვლილება არ არის შორეული პრობლემა - ის უკვე აქ არის და ძლიერ გვემუქრება

როგორც ოკეანოგრაფი, ვსწავლობ, თუ როგორ აყალიბებს ოკეანე ჩვენს სამყაროს. ავსტრალიისა და სხვა ერებისთვის ეს გაკვეთილი სასწრაფოა.

ანტარქტიდა ხშირად განიხილება, როგორც დედამიწაზე უკანასკნელი, ჭეშმარიტად შორეული ადგილი - გაყინული, ველური და ხელუხლებელი. მაგრამ მართლა ისეთი ხელუხლებელია, როგორც ჩანს?

ეს უზარმაზარი გაყინული კონტინენტი გარშემორტყმულია ანტარქტიდის ცირკუმპოლარული დინებით, მსოფლიოში ერთადერთი დინებით, რომელიც აკავშირებს ყველა ოკეანეს, რაც აჩვენებს, თუ რამდენად მჭიდროდაა დაკავშირებული ჩვენი პლანეტა სინამდვილეში.

წელს, 100-ზე მეტ მეცნიერს შევეერთდი ანტარქტიდაზე მოგზაურობაში. ის, რაც ჩვენ ვნახეთ, არაჩვეულებრივი იყო: მაღალი აისბერგები, ცელქი პინგვინები, ვეშაპები და ყინულზე მოსვენებული სელაპები. თუმცა, ამ ბუნებრივი საოცრების ქვეშ იმალება ფხიზელი რეალობა - ანტარქტიდა იცვლება და სწრაფად. ამ გამოცდილებამ როგორც შთამაგონა, ასევე ღრმად დამამწუხრა.

ეს უნიკალური გარემო ხაზს უსვამს ჩვენი პლანეტის სისუსტეს. მისი ხელუხლებელი ლანდშაფტები და აყვავებული ველური ბუნება წარმოადგენს იმას, რასაც ჩვენ დავკარგავთ, თუ არ მივიღებთ სასწრაფო ზომებს ადამიანის ზემოქმედების შესამცირებლად.

წყარო: The Guardian - <https://bit.ly/4dyqyTx>

ღონისძიებები

ჯილდო ენერგოეფექტურობაში

CO2-ის შემცირების პროექტების გამარჯვებული კომპანიების დაჯილდოება

ენერგოეფექტურობის ჯილდო ასახავს კონკრეტულ წარმატებებს ენერგეტიკული გადასვლისა და კლიმატის დაცვაში. 2007 წლიდან, გერმანიის ენერგეტიკული სააგენტო DENA ანიჭებს პრიზებს ენერჯისა და CO2-ის დაზოგვის პროექტებისთვის და კონცეფციებისთვის, რომლებიც აჩვენებენ, თუ როგორ შეიძლება წარმატების მიღწევა კლიმატ-ნეიტრალობის და ინდუსტრიის ტრანსფორმაციის გზაზე.

მთავარ კატეგორიებში გამარჯვებული პროექტები დაჯილდოვდებიან კორპორატიული ვიდეოთი, რომელიც ხელს უწყობს შესაბამისი პროექტის ძალისხმევას.

ჯილდოს გამარჯვებულები და ნომინანტები იღებენ სერთიფიკატებს და ეტიკეტს მათი გამორჩევის მიზნით.

მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის სპეციალური ჯილდოს გამარჯვებული მიიღებს 5000 ევროს პრიზს.

რეგისტრაცია 2025 წლის 6 ივნისამდე.

<https://www.dena.de/en/energy-efficiency-award/>

მე-6 ევროპული კონფერენცია - Hydrogen & P2X 2025

თარიღი: 11–12 ივნისი, 2025

ორგანიზატორი: FORTES Media Group

ადგილი: კოპენჰაგენი, დანია, Scandic Sluseholmen Molestien 11

თემატიკა: მწვანე წყალბადი

<https://www.eceee.org/events/calendar/event/6th-european-conference-hydrogen-p2x-2025/>

ICSD 2025 : მდგრადი განვითარების მე-13 საერთაშორისო კონფერენცია

თარიღი: 10–11 სექტემბერი, 2025

ორგანიზატორი: მდგრადი განვითარების ევროპული ცენტრი

ადგილი: Pontifical Gregorian University, რომი, იტალია

თემატიკა: კლიმატი, განახლებადი ენერჯია წყალი, ნიადაგის კონსერვაცია

<https://ecsdev.org/conference/13th-icsd-2025>

მე-16 საერთაშორისო კონფერენცია - ენერჯეტიკა და კლიმატის ცვლილება

მე-12 ფორუმი - მწვანე ინვესტიციები ენერჯეტიკაში

თარიღი: 6–10 ოქტომბერი, 2025

ორგანიზატორი: ათენის უნივერსიტეტი

ადგილი: ათენი, საბერძნეთი

<https://promitheasconference.wordpress.com/open-calls-deadlines/>